

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An, & quando Clerici possint in Curia s[a]eculari testimonium ferre. Cap.
IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

An, & quando Clerici possint
in Curia sæculari testi-
monium ferre.

nalibus Henric. lib. 2. c. 29. §. 1. &
lib. 14. cap. 6. §. 1. Suar. de Censur.
disp. 11. sect. 3. num. 22. & alij quos
refert, & sequitur Bonacin. de cen-
sur. disp. 7. q. 3. pun. 6. num. 1. Dian.
loco cit.

5 Quæres 2: An Episcopus possit
dispensare in huiusmodi irregu-
laritate cum Clerico, qui non or-
dinatus solemniter baptizauit, aut
missam celebravit?

Résp. quod potest dispensare,
vt ministret in susceptis, non au-
tem vt ascendat ad superiores or-
dines; nisi delictum sit occultum,
tunc enim etiam quoad vterio-
res ordines dispensare potest, ita
Petrus Cornelia in 3. par. D. Thom.
tract. 7. de Irregular. disp. 7. dub. 2.
quæst. 2. quem refert Dian. loc. cit.
d. res. 77. vers. verum.

S V M M A R I V M.

1 Quando in causis civilibus, &
criminalibus possit clericus testi-
monium ferre.

2 An possit clericus per suum supe-
riorem compelli ad ferendum
testimonium in casu sangui-
nis.

3 Quando ad evitandam irregula-
ritatem profit protestatio, quod
ad pœnam sanguinis non inten-
dit.

4 Quando testis tenetur in re natu-
ra se se offerre ad testandum,
potest clericus testimonium fer-
re præmissa dicta protestatio-
ne.

Dico 1. quod in causis ci-
uilibus, & criminalibus
ad defensionem rei, vel
etiam contra ipsum reum in ijs
causis criminalibus, vbi non ve-
nit imponenda pœna sanguinis,
sed agitur civiliter ad pœnam
carcerationis, & similes, potest
Clericus in foro sæculari cum li-
centia Episcopi examinari Ricc.
in Collect. dec. 597. par. 3. idem de
Regulari dicit Lezan. in sum. q. 7.
reg. to. 1. cap. 11. num. 24. nullamq.
incurrit irregularitatem ferens
testimonium in fauorem rei, si ob
id sequatur mors Accusatoris:
quia ipsius dictum per se, & ex
natura sua ordinatur ad manife-
standam rei innocentiam, & ad
illius defensionem; Vnde mors
accusatoris respectu testis censetur
sequi per accidens ex ipsius
testificatione: ad incurrēdam au-
tem irregularitatem opus est, vt
adsit causa proxima ad mortem,
vel factum ex sui natura sit ad il-
lam directum, ita Saur. de Cens.
lib. 6. cap. 18. num. 11. Suar. disp. 47.
sect. 4. num. 9. Filliuc. to. 1. tract. 19.
c. 9. nu. 257. Vgol. de Irregular. 7.
n. 7. quos refert, & sequitur Dian.
par. 4. tr. 2. res. 96. quibus adde Bo-
nacin. de Censur. disp. 7. q. 4. pun. 3.
num. 4.

2 Dico 2. quod sicut Clericus,
vel Monachus nequit testimonium
ferre

ferre in causa sanguinis, quia sequuta morte, vel mutilatione irregularitatem incurreret *cap. si quis viduam dist. 50. cap. sententiam de Cler. vel Mon. Nauar. in Man. cap. 27. num. 212. & alij communiter*: ita neque ad id potest per superiorem cogi, etiamsi veritas per alios haberi non posset *Ricc. in d. collect. decis. 597. par. 3. & in Prax. for. eccles. par. 2. ref. 206. Lezan. in Sum. to. 1. cap. 11. nu. 24.*

3 nec ad euitandam irregularitatem prodesse in tali casu protestatio ipsius testis, quod ad poenam sanguinis non inrendit: quia hoc tantum admittitur, quando agitur de propria, aut suorum iniuria *iuxta cap. 2. de Homic. in 6. & dicunt Doctores apud Dian. p. 4. tr. 2. ref. 32. & 33.*

4 Limita quando testis tenetur iure naturae se se offerre ad testandum: tunc enim cum non presumatur, ecclesiam in hoc casu imposuisse irregularitatem, poterit clericus testimonium ferre praemissa dicta protestatione, atque ad id potest per superiorem ecclesiasticum compelli *Bonac. in de Censur. disp. 7. q. 4. pun. 3. nu. 1. & alij.*

S V M M A R I V M.

- 1 Laicus non potest esse iudex in causis ecclesiasticis.
- 2 Laicus non potest esse Vicarius Episcopi.
- 3 Bigamus similiter ad Vicariatus officium assumi nequit.
- 4 Sententia lata per laicum Vicarium est nulla.

- 5 Clericus coniugatus non potest officium Vicarij exercere.
- 6 An Episcopus delegare possit laico causas clericorum, vel spirituales.
- 7 An laicus possit esse Assessor Iudicis ecclesiastici.
- 8 Officium Assessoris quale sit.
- 9 An summus Pontifex possit laico concedere facultatem procedendi contra personas ecclesiasticas.
- 10 An Monachus, seu Regularis possit esse Vicarius Episcopi.

C A P. X.

An laicus possit esse Iudex Clericorum.

- 1 Laicus regulariter non potest esse iudex neque principaliter, neque incidenter in causis ecclesiasticis, *c. 2. de Iud. c. lator, & c. causa 2. Quis fil. sint legit. ex quo infertur, quod laicus non potest esse Vicarius Episcopi cap. decernimus ubi Rip. n. 56. & omnes de Iud. Piafec. in Prax. Episc. p. 2. c. 4. n. 6. Garc. de Benefic. par. 5. c. 8. nu. 2. Bellett. in Disquis. Cleric. tit. de favor. cleric. real. d. 2. n. 60. & alij apud Barbof. de offic. & pot. Episc. p. 3. all. 54. n. 3. & 4. ubi dicit, quod Vicarius Episcopi debet esse Clericus primae tonsurae ac aetatis 25 annorum.*
- 2 Idem dicendum est de bigamo, hic enim ad Vicariatus officium assumi non potest: quia omni privilegio clericali censetur exutus *cap. vnda Bigam. in 6. nisi forte ab impedimento bigamiae solutus fuerit Garc. loco cit. numer 4. & 5. Barbof. nu. 11. Ricc. in Prax. for. ec-*
- N u n 3 q u e s t.